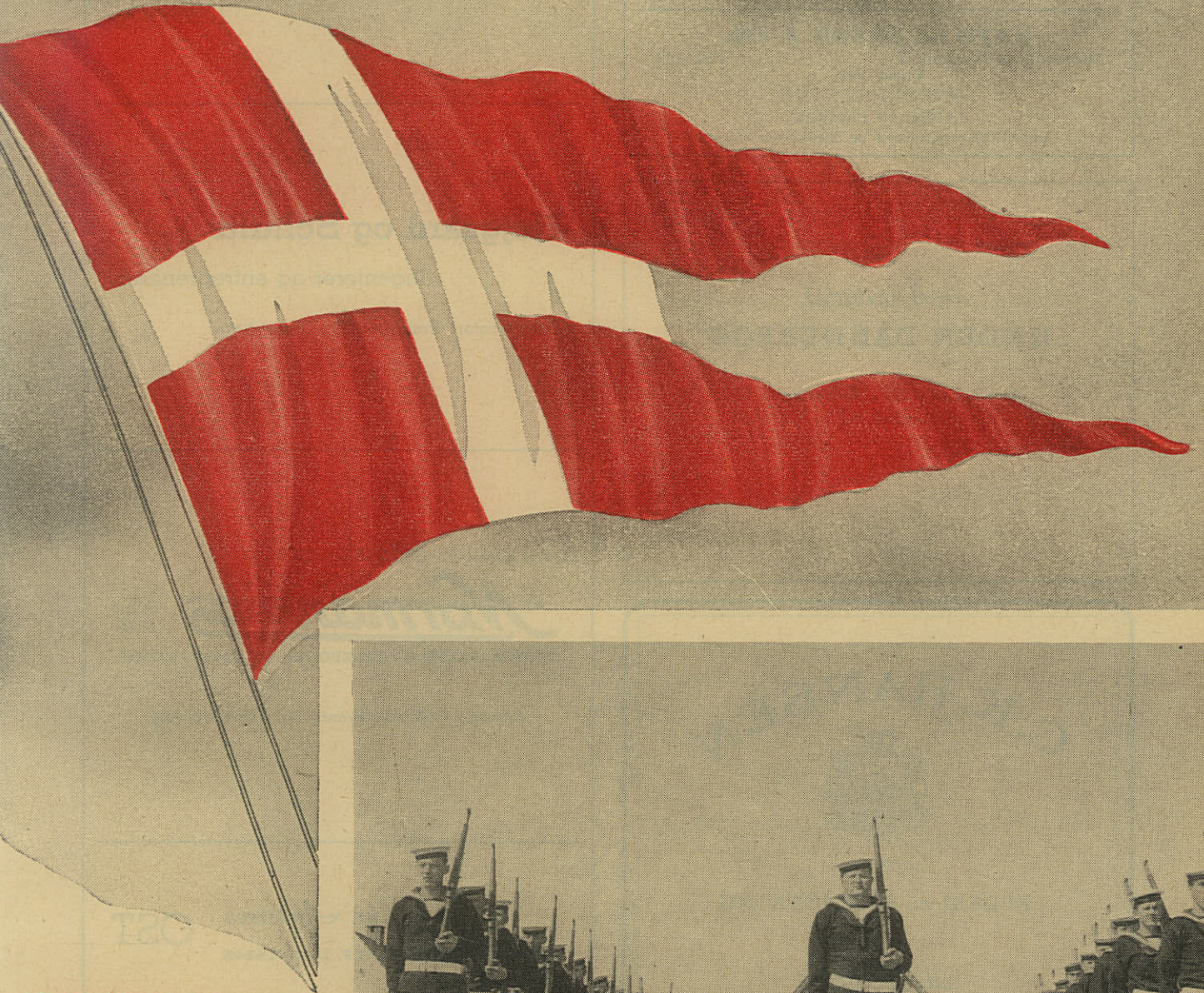
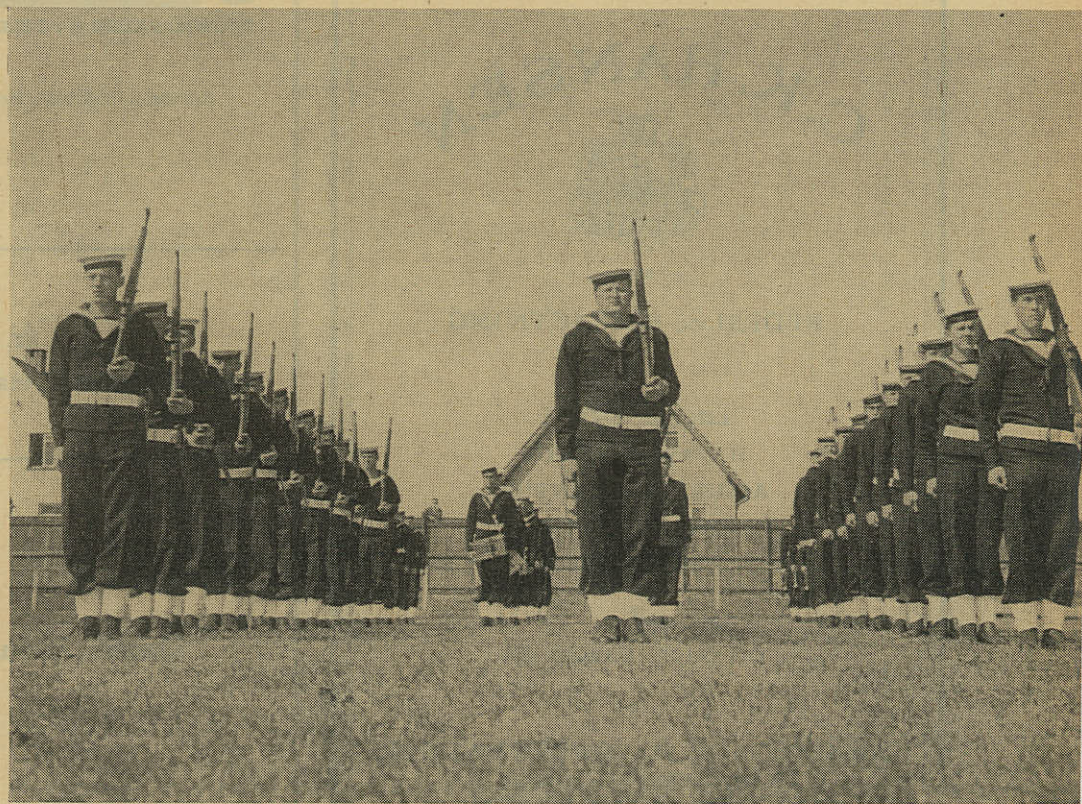

UNDER DANNEBROG

ORGAN
FOR
SØVÆRN
OG
SØFART

Hefte III - Juli
46. aarg. - 1959

Fra kystflaadens mandskabs deltagelse i det store »Tattoo« i Korsør 30—31 maj, hvor de dygtige orlogsgaster sammen med styrker fra hæren og luftvaabenet gjorde god propaganda — dels for forsvarssagen — dels for en stor »Korsør-hal«

MARINEFORENINGENS MEDLEMSBLAD

JESPER CHRISTENSEN & CO. Vin en gros
Herluf Trollesgade 23 . København K.

^{A/s} **Em. Z. Svitzers**
Bjergnings-Entreprise

OTTO SUENSON & CO.
Dronningens Tværgade 7 Telf. 482
Grundl. 1880
VINFORRETNING
LAGER AF CIGARER
[Lev. til Officersforeningen og Søofficersforeningen]

Annoncer

„**UNDER DANNEBROG**“

Amaliegade 22 . København K
Central 611

C.K. HANSEN

1856

REDERI OG BEFRAGTNING

•
LINIEAGENTUR
HAVARIAGENTUR
ASSURANCEAGENTUR
IATA-AGENTUR
SPEDITION

•
D/S DANNEBROG A/S

•
AMALIEGADE 35 . KØBENHAVN K.
TELEFON: CENTRAL 72 (20 linier)
TELEGRAM-ADRESSE: »HANSEN«

HEDE NIELSENS FABRIKER %

HORSENS - Telefon 2 47 11

Højgaard og Schultz ^{A/s}

Ingeniører og entreprenører

Hovedkontor: Evaldsgade 9 - København

FORSIKRINGS-AKTIESELSKABET

„Normannia“

Stiftet
1916

TROMMESALEN 5 . TELEFONER: C. 13447 - 10068

Ansvars-, ulykkes-, brand- og tyveriforsikring

J. Chr. Andersen

OST

VIMMELSKAFTET 41 . TLF. 1345 - 14345

Dansk Industri Syndikat

Marineforeningens aarsberetning for 1958

Aflagt af formanden, kommandør *G. de Lichtenberg*, ved sendemandsmødet i Rønne den 24. maj 1959.

Kammerater!

»Som vi plejer, når vi starter vort sendemandsmøde, sender vi vore første tanker til vor æresformand, Hans Majestæt *Kongen*, hvem vi føler os tæt knyttet til, og som vi alle vil stå værn om. Med forsamlingens forventede billigelse er der i dag sendt en telegrafisk hilsen til *Kongen*, og jeg beder forsamlingen rejse sig, idet vi udbringer et nifoldigt leve.

Der er i dag endvidere sendt telegrammer med hilsener til chefen for Søværnet, viceadmiral *Nyholm*, samt til vore skandinaviske broderforeninger.

Og så vil vi mindes vore mange brave kammerater, som i løbet af året er gået bort — mange gamle, som i deres sidste aar har haft deres glæde ved tilknytning til vor forening — og mange, som har gjort en god indsats og ydet meget i vort foreningsarbejde — saaledes kan nævnes:

Ingeniør *Chas. v. d. Hude* — medstifter af M.F. for 46 aar siden og altid interesseret.

Ingeniør *Holtermann* — køb af »JYLLAND«, der ellers ville have været solgt til Tyskland til ophugning.

Arbejdsinspektør *Jensen*, der gennem mange aar har været M.F.s revisor.

Elef Hansen, Bogense — medstifter af Bogense afdeling — æresmedlem.

Preben Buchtrup, Hørsholm — tidligere medlem af hovedbestyrelsen, gjorde et stort arbejde.

Brandinspektør, maskinmester *Phefferkorn* — formand i Hadsund, medlem gennem mange aar.

Maskinmester *Carl Madsen*, Stubbekøbing, medstifter af afdelingen i 1947 og formand siden. Vi husker alle *Carl Madsens* gode humør og glæde ved at mødes med gamle kammerater ved sammenkomster og stævner.

Ligeledes er mange af vore medlemmer som fiskere og søens folk blevet derude under udførelse af deres gerning.

Sidst og ikke mindst vil vi mindes vor gamle ven og kammerat *Carl Nielsen*, Rønne. Han var med til at stifte afdelingen paa Bornholm den 28. august 1922 med Bakker i Hasle, Allinge, Nexø og Svaneke samt har været afdelingens formand fra 1922. Han var medlem af hovedbestyrelsen fra 1932—53 og har fulgt livet og arbejdet med varm interesse og kærlighed. H.B. har i formiddag lagt en krans paa hans grav. — Skal vi rejse os op og mindes vore gamle kammerater, idet vi udtaler et:

Æret være deres minde.

Medlemstallet er i det forløbne aar gaaet noget tilbage, men paa ingen maade foruroligende.

Medlemstallet er i øjeblikket 9.833.

i 1958: Afgang 613 — Tilgang 554 — Nedgang 60

i 1957: Afgang 777 — Tilgang 487 — Nedgang 290

i 1956: Afgang 793 — Tilgang 482 — Nedgang 311

der synes dog nu at vende, idet januar kvartal 1959 viste en tilgang paa 173, en afgang paa 59 eller en samlet tilgang paa 114.

Afdelingernes reelle antal er 96 — *Brande* og *Hornbæk* er stoppet op i løbet af aaret — nominelt har vi 101 afdl.

Skyttelavene er stadig i fremgang, og der synes en stadig

stigende interesse for skydningen, med *Godthaab* er der ialt 15 skyttelav.

Af marinestuer findes der ialt 74. Den sidste marinestue er blevet indviet i gaar i *Godthaab*.

Det er med stor glæde, vi ser det interessante og store arbejde, der er gjort i *Godthaab* med at faa indrettet det gamle orlogshjem til marinestue, som ogsaa vil blive tilholdssted for orlogsgaster fra Grønnedal, som passerer langs kysten, samt for opmaalingsholdene, der i øjeblikket ligger og maaler op ved Rypeøen i fjorden lige syd for *Godthaab*.

Jeg ved og kender de store vanskeligheder, man har deroppe, saa hvis nogen kan hjælpe med noget til marinestuen, saa ved jeg, man vil være glad for det deroppe.

Foreningslivet og arbejdet i afdelingerne.

Jeg anser dette punkt for at være det vigtigste paa dagsordenen i dag, fordi det er saa afgørende for vor eksistens, arbejde og indsats fremover.

Vi ligger absolut i en overgangsperiode, hvor nyhedens interesse og den nationale begejstring at samles om ikke er saa fremtrædende, som den har været, og selv om jeg ikke netop vil klassificere det med, at vi er inde i den graa hverdag, saa er vi alligevel inde i en rutinetilværelse, hvor dagen og vejen ligger i første række.

Oplysningerne ude fra afdelingerne gaar i hovedsagen ud paa, at arbejdet har været præget af en rolig og støt linie, men mange gør dog opmærksom paa, at foreningsarbejdet gaar noget trægt — der er udpræget mødetræthed og saa meget andet, der optager tid og interesse — herunder fjernsynet.

Jeg er ganske klar over forholdene, og at det bestemt ikke gaar ganske af sig selv, men man maa meget nødig slaa sig til taals hermed, saa det bliver noget konstant, for saa gaar arbejdet i staa, og afdelingen smuldrer hen.

I fjor var jeg ogsaa inde paa dette spørgsmaal og efterlyste nogle gode ideer fra afdelinger, hvor arbejdet gaar godt — og dem er der jo heldigvis mange af — men nogen generel recept kan der bestemt ikke gives, fordi det hele er saa individuelt og afhængig af forholdene og de enkelte mennesker, men jeg har haft lejlighed til at være til stede ved nogle distriktsmøder, hvor vi fik talt om tingene og vanskelighederne, hvad enten disse er af økonomisk eller menneskelig art.

Jeg har været meget interesseret i disse møder og anser dem for meget værdifulde og kan derfor paa det bedste anbefale, at man lejlighedsvis samles inden for distriktet — formændene, bestyrelsesmedlemmerne — suppleret op med interesserede. — Hvis man herunder føler, at en naboafdeling er ved at gaa i staa, saa prøv at kontakte den og ved lidt kammeratligt samvær at faa den igang igen.

Det gør ikke noget, om en afdeling for en kort periode gaar lidt i hi, men det maa jo nødigt blive til en vane og i særdeleshed ikke til en sovepude.

Som jeg sagde før: Vi er i en overgangsperiode.

Af de gamle, der var med til at starte Marineforeningen, og som havde deres særlige form med at kunne fortælle historier eller hyggede sig ved at sidde og snakke om gamle

dage med langture paa de store have, er mange gaaet bort. — Tiderne skifter, og jeg mener derfor, det vil være klogt at faa yngre medlemmer med ind i ledelsen, hvor dette kan lade sig gøre, baade af hensyn til friske kræfter, der kan være med til at tage fat, men ogsaa for at faa det islæt, som er nødvendigt for at følge med tidernes skiften.

Arbejdet i afdelingen er jo at bevare kammeratskabet og styrke kendskabet til og interessen for søværn og søfart, men jeg er jo klar over, at den sidste del er jo nok saa vanskelig at gennemføre, og vi har jo erfaring for, at militære foredrag — selv om de er nok saa lødige — ikke er noget særligt trækplaster og i særlig grad, naar man skal sidde længe paa lidt umagelige stole og høre paa foredrag.

Jeg skal derfor foreslaa, at man ved kammeratlige sammenkomster med spisning — naar dette kan lade sig gøre at faa en militær foredragsholder — søger at faa lagt et emne ind efter spisningen, et emne, som ikke maa være for langt eller for tungt, men som kan give lejlighed til diskussion og samtale under naturlige former.

Jeg har nu givet nogle tanker og forslag til overvejelse, som jeg meget varmt vil bede om maa tages til eftertanke — de skulle jo dog ogsaa gerne være til nogen hjælp.

Ligesom vi i fjor fik et indlæg om arbejdet med fregatten JYLLAND og dens fremtid, har jeg tænkt mig, at vi i aar og nu her, hvor vi er saa mange forsamlede, faar en kort oversigt over søværnets status af i dag — de forhold, der arbejdes under — og dette i tilknytning til de forhandlinger, der i øjeblikket finder sted om vort forsvar, og da vi netop har flaaebesøg her i Rønne, har vi bedt stabschefen ved øvelsesgruppens stab — KK Brinck-Lund — om at give os en kort orientering om dette emne, og jeg takker, fordi kommandørkaptajnen saa beredvilligt har givet tilsagn hertil. Kommandørkaptajnen er særdeles velkendt inden for marineforeningskredse samt det maritime hjemmeværn.

Begivenheder og hændelser i aaret, der gik.

Aaret, der gik, synes jeg, har været meget rigt paa begivenheder, hvilket jo ogsaa omvendt giver et billede af de mange tilknytningsforhold, som foreningen har og ogsaa bør have.

Jeg skal ikke komme ind paa de mange forskelligartede forhold og tilfælde inden for institutioner og søfartskredse, hvor foreningen har været repræsenteret eller har deltaget i forskellige arrangementer, men vil blot nævne et enkelt: hollandsk eskadrebeføg. De øvrige arrangementer er til fulde oplyst gennem tekst og billeder i bladet, men sammenlagt med tilrettelæggelse og gennemførelse af udvalgs-møder, H.B.-møder, sendemandsmøde og jubilarstævne saa føler jeg, at vi — og i særlig grad forretningsudvalget — har haft hænderne mere end fulde.

Men afdelingerne har heller ikke ligge paa den lade side, og af bladet fremgaar med al tydelighed de forskellige mindehøjtideligheder eller arrangementer, som afdelingerne har deltaget i — jeg vil dog gerne fremhæve Hjørning-afdelingen, som paa eget initiativ og som leder af hele arrangementet afholdt en mindehøjtidelighed ved Maarup, hvor der den 6/12 1808 strandede en engelsk fregat CRESCENT — og omkom 238 mand. Ved højtideligheden var den engelske ombassadør, et detachment fra Marinekommandoen i Frederikshavn samt lokale honoratiores til stede.

Ja, jeg har gjort lidt mere ud af de sidste to punkter om vor virksomhed og det arbejde, der er udført i det aar, der gik, fordi jeg mener, at det er vigtigt, naar vi her er

samlet, at vi hører om, hvorledes sagerne staar og maaske fra anden side kan faa nogle gode tanker til gavn for vort liv og virke.

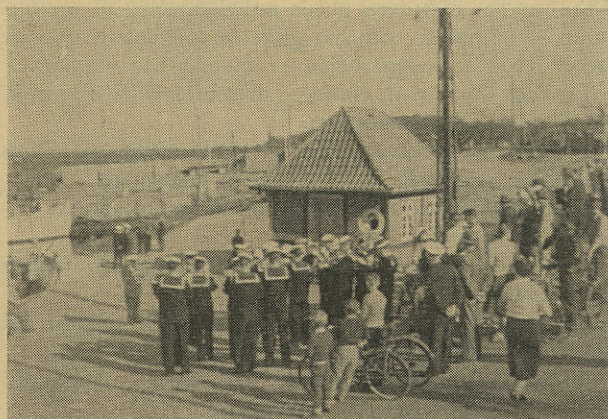
Til slut skal jeg blot fremsætte nogle korte bemærkninger til enkelte omraader, hvor Marineforeningen ogsaa medvirker:

Fregatten JYLLAND. Siden indsamlingen har der været forhandlinger om, hvor og hvorledes fregatten skal placeres. Der er 8 steder i provinsen, hvor man har bedt om at faa den lagt op, og disse forhold udersøger man nu.

I *Soldatens og Orlogsgastens Fond* til hjælp for indkaldte værnepligtige, der er i økonomiske vanskeligheder, har hovedkassereren, OK Janus Sørensen, afløst *Bønnelycke*.

Mindesmærke for danske faldne i allierede styrker. Mindesmærket er færdigt, men stedet, hvor det skal placeres, er ikke afgjort endnu.

Det 7. nordiske Kammeratskabsstævne i Oslo 19.—21. juni. Der er indbudt 9 deltagere, og de er fordelt med 4 til hovedbestyrelsen og 2 til formænd, men der er 3 plad-

Københavns afd.s musikkorps musicerer i Svaneke.

ser endnu for dem, der har lyst. Man betaler selv sin rejse, men bliver underbragt og bespist deroppe. Jeg har foreslaaet, at disse indbydelser fortrinsvis gælder ledere og bestyrelsesmedlemmer.

Jeg minder om, at om 2 aar er det vor tur igen, og hvis der er nogen i afdelingerne, som har gode idéer eller vil foreslaa noget fra sidste gang rettet, saa vær venlig at sige til i tide.

I slutningen af denne maaned vil der i Korsør være et militært stævne i anledning af, at NATO-havnen tages i brug.

Forsvarets dag den 12.—15. juni i København omfatter forsvarets udstilling paa Østerbro Kaserne, søværnets skibe ved Langelinie, militære opvisninger paa Østerbro og Frederiksberg stadion samt Amager.

Medlemsbladet er bindeledet i hele vort foreningsarbejde, og selv om en afdeling er gaaet i stampe med sammenkomster og sligt, saa tror jeg, at bladet har sin meget store betydning i at bevare tilknytningen til vor forening. — Desværre kan det kun udkomme de 4 gange om aaret, men hellere lidt færre gange og saa til gengæld lidt fyldigere, og jeg synes, at redaktøren har været heldig med at faa tilpasset saavel aktuelt og historisk stof som meddelelser fra søværn og søfart samt oplysninger om foreningens liv og virke ude omkring. — Der vil altid være nogen, som kunne tænke sig det lidt anderledes, men jeg
(blad om til side 6)

Marineforeningens jubilarstævne

Søndag den 30. august 1959

afholder *Marineforeningen* jubilarstævne paa Holmen til minde om indkaldelse til tjeneste ved Søværnet, i aar er det for aargangene 1949 — 44 — 39 — 34 — 29 — 24 — 19 — 14 og 1909 — 1904 o. s. v.

Hjælp selv med til at skaffe den store tilslutning fra egen aargang ved at skrive til kammeraterne.

Der gøres et stort arbejde for at faa jubilarstævnet gjort bekendt for alle de jubilarer, hvis adresse er *Marineforeningen* bekendt, ligesom ogsaa dagspressen er anmodet om at omtale det, men den personlige paa-virkning er altid den bedste.

Jubilardagens program er følgende:

- Kl. 1030 Møde ved Værftsbroen for enden af Prinsesse-gade (linie 8). Her afholdes parade for Chefen for Flaadestationen og *Marineforeningens* Formand, og der vil i forbindelse med en kort andagt ved en vpl. teolog blive henlagt kranse ved mindstenen for civilt og militært personel af Søværnet. Derefter afmarcheres med *Marineforeningens* Københavns afdelings musikkorps i spidsen til frokost, som finder sted paa Søværnets kaserne paa god, gammel orlogsmané. Af pladshensyn vil der kun kunne udstedes 200 billetter til frokosten; det gælder derfor om at anmelde sig snarest muligt, og opmærksomheden henledes paa, at der i de senere aar har været for mange, der møder uden forud at have anmeldt deltagelse. Der skabes derved mange og store vanskeligheder i arrangørernes frivillige arbejde, og samtidig udvises en utilladelig hensynsløshed overfor personellet paa Søværnets Kaserne m. fl. Det er derfor bestemt, at der for fremtiden ikke kan gives adgang til jubilarstavnets frokost eller middag uden den forudanmeldelse, der er betingelse for deltagelse. Alle, der ikke har fulgt de givne anvisninger, maa beklageligvis afvises.
- Kl. 1400 Kort rundgang paa den nordlige del af Holmen.
- Kl. 1515 sejles deltagerne til Højbro, hvorfra der kun er faa minutters gang til *Orlogsmuseets udstilling* i Nicolaj kirkebygning. Her vil udstillingen blive forevist for jubilarene af særlige sagkyndige.
- Kl. 1630 marcheres med musik i spidsen til kransened-lægning ved mindeankeret i Nyhavn, hvorfra der fortsættes til Havnegade-kajen.
- Kl. 1730 finder jubilmiddagen sted under sejlads i Sundet. Skibet afgaar kl. 1715 pr.

Parolen lyder derfor nu:

Deltagelsen er dyr, men frivillig, og den kan opdeles i 3 dele, hvoriblandt der frit kan vælges deltagelse i ét, flere eller alle af de følgende programpunkter:

I. Jubilarparaden. Til dækning af de mange forskel-ligartede udgifter ved det store arrangement vil der være at erlægge en afgift paa kr. 5,00 af hver deltager.

II. Frokost bestaaende af bixsemad, 2 stk. ost, 2 øl, 2 snaps og kaffe incl. alle omkostninger for kr. 14.00 pr. kuvert.

III. Jubilmiddagen vil i aar blive afholdt om bord i m/s SCT. IBB under sejlads i Sundet med anløb af Hålsingborg og besøg i FLOTTANS MÅNs Marin-stuga i den gamle tullbygning.

Der serveres:

Sild
Svinekotelet med rødkaal
Ost

for en pris af kr. 14.— inclusive serveringsafgift samt billetpris for sejlturen.

Drikkevarer og serveringsafgift herfor betales særskilt.

Bemærk: Da arrangementet er baseret paa fælles-udflugtsbasis, er der ingen mulighed for at løse almindelig billet uden spising — ligesom pladsreservering kun kan ske ved sædvanlig anmeldelse som nedenfor anført.

Forventet hjemkomst til Havnegade ca. kl. 2300.

Tegningen er bindende, og anmeldelse om deltagelse sker til *Marineforeningens* hovedkontor, Havnegade 55, 2. sal, tlf. Palæ 2886. *Hovedkontoret*, der normalt er aabent daglig kl. 13—16, undtagen lørdag — er paa grund af ferie lukket fra 11. juli til 2. aug., begge dage medregnet. Ved indbetaling af beløbene paa foreningens postkonto nr. 1608, vil adgangskort blive tilsendt. Det er af den grund nødvendigt paa indbetalingskortets talon at anføre nøjagtig adresse og aargang.

Beløbene bliver:

Deltagelse i jubilarstævnet	Kr. 5.00
— i frokosten	- 14.00
— i festmiddagen	- 15.00
eller ialt kr. 34.00	

I betalingen er indbefattet udgifter til musik, deko-ration, til- og afriking af spisesal m. m., transport af service, materiel, tryksager m. m.

Sidste frist for anmeldelse ved indbetaling paa post-kontoret er mandag den 24. august.

Efter lørdag den 22. august vil adgangsbilletterne ikke blive tilsendt, men de ligger til afhentning ved værftsbrovagten paa jubilæumsdagen mod forevisning af postvæsenets kvittering for beløbets indbetaling. Af hensyn til de vanskelige forsyningsforhold er mandag den 24. august fastsat som absolut sidste frist for anmeldelse til jubilarstævnet. Uden forudanmeldelse kan plads ved maaltiderne ikke paaregnes, og *deltagerne opfordres til i egen interesse at lette arrangørerne arbej-det dels ved at anmelde deltagelse i god tid og dels ved at følge de her givne anvisninger.*

Det vil være jubilarudvalgets opgave at gøre festen saa smuk og fornøjelig som muligt; — hertil kræves dog hjælp og støtte, og for at vore mindre bemidlede aargangskammerater ogsaa kan komme til at deltage, beder vi bedre situerede om at yde et ekstra bidrag, hver efter sin evne.

Ogsaa *ikke-medlemmer* af *Marineforeningen* kan som jubilarer deltage i stævnet.

Under stævnet vil der for en pris af kr. 5.— blive forhandlet 25 og 40 aars jubilæumstegn for aftjening af værnepligt, naar dokumentation for indkaldelsesaar forevises.

Paaklædning: »Daglig blaåt«.

Jubilarudvalget.

(fortsat fra side 4)

synes, at vi kan roligt lægge det i redaktørens haand efter den linie, der nu er lagt. — Jeg mener, han har gjort det godt.

Værket »Marineforeningen i Danmark« har vi ønsket suppleret med oplysninger om de sidste 10 aar og har derfor udsendt et spørgeskema, som desværre kun er besvaret af halvdelen af afdelingerne. — Skemaer kan faas ved henvendelse til *Mægaard*, og jeg beder indtrængende om, at disse skemaer bliver besvaret og indsendt, fordi det forenings-historisk set er saa vigtigt, at oplysning om afdelingernes liv og virke ikke gaar i glemmebogen.

Efter formandens beretning gav *KK Brinck-Lund* en meget interessant og lærerig oversigt over Søværnets status i dag. (Denne beretning vil blive mangfoldiggjort og tilsendt afdelingerne.) Beklageligvis følte en afdelingsformand sig foranlediget til paa en meget uheldig maade at kommentere *KK's* redegørelse ved uhyre drastisk at give udtryk for, at Marineforeningen kun arbejder for kammeratskabet — en opfattelse, som alle sendemændene tydeligvis ikke var enige med taleren i, hvilket bl. a. *Haüser*, *Fredericia*, gjorde sig til talsmand for, og *Wichmann*, *Hørholm/Rungsted*, gav i alvorlige ord udtryk for at søge fred og fordragelighed i foreningsarbejdet.

Nielsen, *Godthaab afd.*, fik derefter ordet:

»Som repræsentanter for *Godthaab*-afdelingen vil vi gerne have lov til i dag at sige tak, fordi vi kan være med for første gang. Dernæst tak for den pæne velkomst og for de mange pæne ord, der er sagt her i dag. Vil gerne ved samme lejlighed prøve paa at gøre noget godt, som vi gjorde forkert engang. Vi vidste ikke, hvordan det hele skulle laves og lavede selv forening, medlemskort og flag, men fik brev fra kommandøren og blev vejledet. For at gøre det godt igen, det med flaget, har vi ladet fremstille en grønlandsk flagmast til opstilling paa hovedkontoret«.

Efter at formandens beretning var godkendt, kommenterede hovedkassereren, *OK Janus Sørensen*, regnskabet meget indgaaende og beklagede sig over, at saa mange afdelinger var i gæld, nogle for flere aar, til hovedkontoret.

Hovedbestyrelsen har igennem de senere aar forgæves prøvet at holde balance, men med de stadig stigende administrationsudgifter i forbindelse med alm. prisstigning, der finder sted overalt, vil det næppe lade sig klare uden en kontingentforhøjelse i fremtiden, hvilket man maa se klart i øjnene.

Böhne, *Esbjerg*, gav ogsaa udtryk for bekymring over den daarlige økonomiske status og henstillede til hovedbestyrelsen, at man efter bedste evne og med god vilje søger at imødegaa regnskabets negative tendens og søger at bringe balance mellem indtægter og udgifter.

Formanden besvarede de stillede bemærkninger og oplyste, at Hovedbestyrelsen ville forsøge endnu et aar at klare arbejdet uden kontingentforhøjelse; et forslag i tilslutning hertil om forhøjelse af indskuddet fra 5 til 6 kr. vedtoges med 70 stemmer mod 43.

Efter at endnu nogle sendemænd havde fremsat bemærkninger til regnskabet, blev der enstemmigt givet decharge herfor.

Vedrørende indkomne forslag havde *Silkeborg* og *Skagen* rettet anmodning om næste aars sendemandsmøde i deres by, og det vedtoges, at sendemandsmødet i 1960 skal finde sted i *Silkeborg* under forudsætning af, at det i 1961 afholdes i *Skagen*.

Valget af hovedbestyrelsesmedlemmer blev et genvalg af de 5 afgaaende: Hovedkassereren, Landssekretæren, taksator *Arne Sørensen*, Aalborg, skibsreder *Chr. Petersen*, Rønne, og kommandør *Sv. Greve*, København. Endelig indvalgte fuldmægtig *O. Mægaard*, *Hørholm/Rungsted*, der midlertidigt havde fungeret — først som suppleant for *KD Greve*, senere for grosserer *Bønnelycke* — som ordinært medlem af Hovedbestyrelsen.

Revisoren, prokurist *O. Aarre*, genvalgte, og som revisor-suppleant nyvalgte kontorchef *Worm-Petersen*, København.

Under *Eventuelt* talte sendemændene om arbejdet ude i afdelingerne, om samarbejdet imellem disse, ligesom forskellige praktiske raad blev givet med hensyn til samarbejdet, som der fra alle sider blev lagt megen vægt paa.

Formanden redegjorde til slut for det planlagte Marine-lotteri, der skulle kunne give en meget tiltrængt indtægt til gavn for foreningens arbejde videre fremover; de nærmere detaljer vil senere blive meddelt til alle afdelingerne.

Dirigenten, kæmner *Saabye*, hævdede derefter sendemandsmødet, som han havde ledet paa udmærket maade, hvilket *formanden* og forsamlingen bragte ham en tak for.

Selve stævnets forløb med en straalende udflugt øen rundt, kammeratlig aften, kransenedlægning, fakkeltog m. m. — det omtaler *Søllerøds »Marinenyt«* som nedenfor gengivet. Der skal dog ogsaa her rettes en varm tak fra Hovedbestyrelsen til *Bornholm afd.* med dens energiske formand, *KK Hassager Christiansen*, i spidsen for det store arbejde med tilrettelæggelsen — det maatte blive succes!

»Det vækker sikkert ikke modsigelse hos nogen, hvis jeg vil paastaa, at hovedgrunden til dette aars sendemandsmødes særlige succes var, at det nu er officielt anerkendt, at vi maa »ha' pigerne med i toget«. Den overvældende tilslutning maa være svar nok. Arrangørerne, baade paa *Bornholm* og i *København* vil sikkert sent glemme de hektiske uger før stabelafløbningen. I hvert fald glødede traadene fra øen og hovedstaden herud til det idylliske *Søllerød* flere gange. Alt blev dog ordnet — naturligvis! De, der var med paa turen, vil forstaa, at det er noget af en haabløs opgave at give udtryk for blot nogle af alle de mange oplevelser, turen gav os. De muntre timer paa skibet, den betagende tur øen rundt, navnlig for de, der som jeg var derovre for første gang, eller den mere traditionelle lørdagsaften. Skulle jeg fremhæve noget specielt, maa det være ruinerne af *Hammershus*. Helt enestaaende — navnlig paa afstand. Ja, og saa det afsluttende fakkeltog gennem *Rønne* ned til skibet. En helt rigtig prik over et perfekt I.

Dameturen søndag eftermiddag, mens vi mandfolk ordnede foreningens tarv, var ogsaa fin-fin, og ved festmiddagen hyldede alle *Bornholm afd.s* mangeaarige kasserer, fhv. proprietær *Jens Th. Hansen*, *Stensgaard*, der blev udnævnt til æresmedlem af afdelingen og modtog sit emblem og diplom af Marineforeningens formand. Til slut en tak til *Bornholm* og Hovedstyrelsen for besværet med tilrettelæggelsen.«

Det kan kun fastslaaes, at Marineforeningens første sendemandsmødearrangement med deltagelse af vore damer blev en straalende succes, der kun kan opfordre til gentagelse, selvom det dog ikke hvert aar kan tilrettelægges som munter og fornøjelig 2-dages festudflugt.

Red.

Fra Hovedbestyrelsen

I anledning af m/s HANS HEDTOFTs tragiske forlis modtog Marineforeningen et kondolencetelegram fra Præsidenten for Norges Orlogsforbund, Losdirektør *B. Gilhuus-Moe*.

Marineforeningens formand har telegrafisk takket for denne smukke og følte kammeratlige gestus overfor den danske sømandsstand.

Den 15/4 fyldte Marineforeningens æresmedlem og tidligere mangeaarige formand, kommandør *Paul Ipsen*, 75 aar. Paa Marineforeningens vegne gratulerede *landssekretæren* og fuldmægtig *Maegaard* vor gamle formand og overrakte en flaske cognac som en alderdommens trøst. Ogsaa repræsentanter for *Københavns, Gentofte* og *Vordingborg* afd. kunne tælles blandt de mange gratulanter.

Marineforeningens *Godthaab* afd. havde ønsket at skænke et kirkeskib til kirken i Godthaab. Hovedbestyrelsen søgte ad forskellige veje at hjælpe afd. i Grønland til et saadant skib og maatte til sidst avertere efter et saadant gennem dagspressen. Blandt de forskellige tilbud var ogsaa et fra fru *Wendt Petersen* i Vanløse, der vederlagsfrit stillede en af hendes søn, der er sømand, forfærdiget model af en brig til raadighed. De herværende repræsentanter for *Godthaab* afd. har nu afhentet den smukke model og sørget for dens indpakning og videre forsendelse til Grønland. Her vil kirkeskibet ved passende lejlighed blive overdraget til og ophængt i den lille grønlandske kirke. Vor nyeste afd. har vist sig at være meget energisk og initiativrig i sit arbejde for Marineforeningens aand og opgaver.

Marineforeningens Godthaab afdeling indviede 23. maj 1959 Danmarks nordligste marinestue

Indvielsen skete ved en reception, hvor *Landshövdingen* samt byens institutionsledere med fruer var indbudt; endvidere var ca. 50 af foreningens medlemmer mødt op. Afdelingsformanden, bagermester *Echwald*, bød velkommen og gav en kort redegørelse over foreningens virke i de tre aar, den netop paa denne dag havde bestaaet. Derefter talte fuldmægtig i Ministeriet for Grønland, kst. landshövding *Finn Nielsen*, der ønskede afdelingen lykke og fremgang i tiden fremover. Orlogskaptajn *Worm Leonhardt* udtalte sin glæde over Marineforeningens arbejde og betydning for Grønland og sluttede med at erklære marinestuen for indviet. I dagens anledning modtoges telegram bl. a. fra Marineforeningens æresformand, Hans Majestæt *Kong Frederik*, Marineforeningens Hovedbestyrelse, GEORG STAGE-Foreningen, Rydberg-gasterne, Nordevropeiska Skolskeppsförbundet i Sverige, kommandør *Jegstrup*, Sendemandsmødet paa Bornholm og mange tidligere medlemmer af afdelingen, der nu er fordelt over hele jorden.

Stuen var smukt pyntet med genstande af maritim karakter, skænket af medlemmerne. Alt arbejde i saavel som udenfor stuen er udført af medlemmerne selv, og resultatet heraf blev beundret af alle.

Om aftenen samledes man til kammeratligt samvær paa »Gæstehjemmet«, hvor man havde det festligt med underholdning og dans til langt ud paa de smaa timer.

To sømand, der var indlagt paa sygehuset, fik besøg af en deputation, der medbragte øl og kranselage, saa ogsaa de mærkede, at der var festdag i Godthaab. *L. N.*

Den 27/6 fyldte medlem af Marineforeningens hovedbestyrelse, tidligere mangeaarig formand for Nykøbing F. afd., købmand *Hans Petersen*, 70 aar. I de senere aar har *Hans Petersens* helbred ladet en del tilbage, han turde saaledes ikke vove den lange rejse til Sendemandsmødet paa Bornholm. Vor tilholdte kammerat blev stærkt hyldet paa festdagen, og fra Hovedbestyrelsen modtog han 1 flaske cognac, en meget fin medicin mod alle slags sygdomme.

Den 6/7 fejrede *Kystartilleriforeningen* sit 50-aars jubilæum ved en større festlighed, hvortil Marineforeningens formand ogsaa var indbudt. Kommandør *de Lichtenberg* overrakte ved denne lejlighed Marineforeningens bordflag som gave til den jubilerende forening.

Den 10/7 udnævntes mathelevholdet 1958 til mather ved en parade paa Søværnets Mathskole. Ved denne lejlighed overrakte skolechefen, kommandørkaptajn *Romeling*, det af Marineforeningens *Vordingborg* afd. udsatte sølvbæger til artillerimath nr. 450, *A. O. Pedersen*, der bestod som nr. 1.

Fra Søværnet

I anledning af kommandohejsning i kystflaadens øvelsesdeling 11/5 afholdt Chefen, kontreadmiral *Aa. Linde*, en parade paa Holmen over ca. 1000 orlogsgaster fra delingens forskellige enheder, samtidig skiftedes admiralens flag fra kystflaadens kontorbygning, den gamle spanteloftbygning paa Holmen, til depotskibet ÆGIR.

I slutningen af april foretoges et interessant forsøg paa menneskenes udholdenhed i redningsflaader, idet 5 søofficerer i en ugestid opholdt sig ombord i en redningsflaade i Fakse Bugt uden proviant o. l. — forsøget gav et interessant billede af, hvad skibbrudne kan taale, og rapporten vil senere blive nøje gennemgaaet af eksperterne, saaledes at man kan høste gavn af de indvundne erfaringer.

Den 2/5 overtog Frederiksværk købstad og Kregme-Vinderød sogn adoptionen af Søværnets nye og moderne Eksercerskole i Auderød. Om lørdagen afsløredes de to kommuners vaabenskjolde i ekserceskolens administrationsbygning, ligesom skolens chef overrakte gaver til de to kommuner. Der var kransedækning ved frihedskæmpermindesmærket, besøg i Marinestuen i Frederiksværk, og et marinedetachment med musik marcherede gennem byens gader, og aftenen sluttedes ved en sammenkomst i skolens eksercerhal. Søndag var skolen vært ved en frokost for de to kommunalbestyrelser og andre indbudte, og om eftermiddagen var der »aabent hus« i det store marineetablisement for beboerne i de to kommuner.

Søværnets Maskinofficersforening udsendte 4/5 1959 et smukt skrift: »Damp kl. 5« i anledning af 125 aaret for indførelse af dampmaskineri i Orlogsflaadens skibe.

I Søværnet har man nu genoplivet en gammel skik fra sejlskibsdagenes tid ved at udstyre hvert skib med et specielt komponeret vaabenskjold. Der tages her i hvert enkelt tilfælde skyldigt hensyn til skibenes navne og historie. I dette arbejde har Søværnet faaet sagkyndig bistand fra Dansk Heraldisk Samfund af 1946. Der er foreløbig udført saadanne vaabenskjolde til kongeskibet DANNEBROG, depotskibet ÆGIR samt kystjagerne WILLEMOES og HUITFELDT.

Baadsmanspibens oprindelse

Af Marineforeningens hovedkasserer, orlogskaptajn SP Janus Sørensen

(Fortsat)

I H. D. Linds »Kong Frederik den Tredjes Sømagt 1648—1670« findes følgende:

»Det var paalagt Povl Klingenberg¹⁾ i 1654 som Kongens Kommissær at antage sig Det ostindiske Kompagnis Sager, da de tidligere Bewindthebbere²⁾ for Kompagniet alle var døde. Det havde været Planen at sælge »Dansborg« i Ostindien, enten til Ostindisk Kompagni i Amsterdam eller til Englænderne. Men da Underhandlingerne herom mislykkedes, og man intet havde hørt derovre fra i lang Tid, paatænkte Kongen at ville sende Skrivelser til Officererne paa »Dansborg«, hvori de opmuntredes til at holde ud i Troskab mod Kongen. Brevene afsendtes i Maj med 2 (hollandske) Baadsmænd, som for 100 styk von Akten³⁾ hver over Holland skulle begive sig til Ostindien; de fik Sølvsnore og Baand til at hænge deres Søfløjter og Kors (?) i⁴⁾.

Kong Christian V's Søe-Artikler og Krigs-Rets Instruction af 27. marts 1683 har været genstand for en undersøgelse, men deri findes *intet* nævnt om baadsmanspibens anvendelse eller omhandler noget om fløjtesignaler.

I kong Frederik V's Søe-Krigs-Artikel-Breve af 8. januar 1752 omhandler ingen af de 979 paragraffer baadsmanspiben eller dens anvendelse om bord.

Der er dog den mulighed, at skibsklokken har været benyttet jævnsides baadsmanspiben. I vore dage *pibes* der ikke til gudstjeneste om bord, men ogsaa her »lydes der med skibsklokken« — det er saaledes en gammel hævdunden tradition i Flaaden.

Et andet tilfælde i vor tid, hvor saavel skibsklokken som pibesignal samtidig anvendes, er signal for brand om bord. Pibesignalet efterfølges her af et avertissement om, hvor slukningsarbejdet skal sættes ind.

Søkrigsartikelbrevenes anhang indtil 1805 indeholder intet om baadsmanspiben eller dens anvendelse om bord i skibene, ejheller f. eks. ved falderebshonnør for saavel kongelige som andre højtstaaende personer. Ceremoniellet omfattede kun, at skansevagten traadte an og afgav honnør, samtidig med at der blev »slaaet en march« eller 1 til 3 »virvler« paa trommen afhængig af, hvem eller hvilke honnøren blev afgivet for.

I »Instructioner og Reglementer for Tjenesten paa de kgl. Skibe«, trykt i 1849, findes for første gang anført et reglement om baadsmanspibens anvendelse. »Foran enhver Befaling, som af vedkommende Underofficer ved Commando skal bekjendtgøres over hele Skibet, gives: Det almindelige Opmærksomhedssignal«. Derefter følger signaler for: Alle mand op, udpurring, skafning, faldreb, drenge at møde ved faldreb og feje. Manøvresignaler for hale, løbe, tramp i dækket, fast, opgaa, brasning og topning af ræerne, og endelig signaler for at falde paa et bestemt fartøj og signaler for fore-, store- eller krydsmær.

I bogen »Peter Tordenskjold«, udgivet 1905 af P. P. (Theodor Rumohr) findes paa siderne 47 og 52 bl. a. anført følgende: »— — Baadsmændens skingrende Pibe

lød« (i 1711). Historisk set er dette dog ingen dokumentation, men utvivlsomt har baadsmanspiben været anvendt i de kgl. skibe ogsaa dengang.

Saa vel i den af kong Christian III i 1536 udstedte »Ordenantz for Admirals- og Aarlauffuisskibe«, som i de af kongen i 1555 udgivne »Artikler for Krigs-Skibene« samt den af kong Frederik II i 1587 udstedte forordning om »Disciplin og Orden paa Holmen« findes intet om baadsmanspiben.

Klingbergs samlede register i Rigsarkivet »Kgl. Real og Nominalregister over kongelige Resolutioner for Søetaten fra 1721—1778« og derefter de enkelte registre for hvert aar til 1865 er gennemgaaet, men der findes igen henvisning til baadsmanspiben, fløjten, »søfløjten« eller signaler for saadanne.

Det fremgaar saaledes af ovenanførte, at første gang baadsmanspiben (Søfløjten) og dens anvendelse i den danske orlogsflaade findes omtalt er i kong Christian IV's Krigs-Artikler 1625.

I handelsflaaden bruges ikke baadsmanspibe, men saavel skibsføreren som styrmændene benytter en almindelig signalflojte — hvilket ogsaa er tilfældet med den vagthavende officer i søværnets skibe — for under sejlads at hidkalde en af vagten til kipning af flag, aflæsning af patentlog o. lign.

Efter at foranførte har været optaget i *Tidsskrift for Søvæsen* har orlogskaptajn P. Holck givet forfatteren oplysninger om, at *søfløjtens* oprindelse herhjemme kan føres 60 aar længere tilbage i tiden, nemlig fra 1625 til 1565.

I de paa dansk affattede skibsartikler for Peder Munk af 17. maj 1568¹⁾ findes følgende: »Hvo som forsøfver eller forsømmer Søefløgten, hand straffis første Gang til Masten, anden Gang under Kiøllen, skier det tridie Gang eller tiere, da straffis hand der fore som vid bør«.

Denne paragraf er ifølge V. A. Secher enslydende med de 3 aar tidligere i 1565 *udfærdigede skibsartikler* § 37 for Herluf Trolles flaaedafdeling paa 28 skibe, som forenet med nogle lybske skibe havde en fægtning med den svenske flaaade under Pommerens kyst.

Endvidere indeholder skibsartiklernes § 37 i 1609 for Mogens Ulfeldt som admiral for en flaaade til Østersøen ogsaa en omtale af søfløjten med enslydende tekst som ovenfor anført²⁾.

I 1596 fik kong Christian IV foræret et skib samt en del heste, der overførtes paa et andet skib — muligvis en gave i anledning af kroningen. Herom indeholder Rentemesterregnskaberne for aar 1596, side 1252 bl. a. følgende³⁾:

Ergiortt 2 sølffloitter, derthill er kommen 23 daler och 3 engelotter⁴⁾ thiill at forgulde denn enne medt, ennd 12 rosenobell⁵⁾ bleff forertt. Denne foræringh fick den schiip-

¹⁾ Povl Klingenberg var admiralitetsraad.

²⁾ Direktører.

³⁾ Pjaster.

⁴⁾ Rentekammerets betalingsprotokoller 1740—61.

¹⁾ V. Secher: Corpus Constitutionum Daniæ, forordninger etc. 1558-75, bind I, side 368-69 § 36, (Det kgl. Bibliotek).

²⁾ Graah: Udkast til Danmarks Søe-Krigs-Historie, pag. 95, (Det kgl. Bibliotek).

³⁾ Rigsarkivet.

per soem war paa dett schiif kon: May: bleff forertt medt. Denn enne forgyllte søefløitte med 8 rosenobell och udi søefløitten war 26 loedt — er 13 daler. Thennd anden søefløitte bleff forertt schipperen soem førde hestene offuer weighde 20 loedt — er 10 daler och der thiiil 4 rosenobell. Diizliigest bleff forertt schiffsfolcket paa begge for:tte schiiff 200 Daler. Summa beløffuende: 12 rosenobell, 3 engelotter och 223 daler.

Her paa Hans Mechelborgers beviis giuffuitt Jacob Ougesonn guldsmidt ibiidem thiiil arbezlønn for handt gjorde denne forgyllde søefløitte, der udi war 26 loed, loeddet 3½ sk. — er 2½ daler 11 sk.

Ennd giffuitt Jørgen guldsmidt ibiidem arbidtzlønn for denn anden uforgyllte søefløitte, der udi war 20 loedt, loeddet 3½ sk. — er 2 daler 6 skilling.«

I 1589 blev den 15-aarige prinsesse Anne — kong Christian IV's næstældste søster — formælet med kong Jacob VI af Scotland (i 1603 tillige konge af England).

I 1606 besluttede kong Christian IV at gøre en rejse til England for at aflægge besøg hos sin søster og svoger. Den 10. juni afsejlede kongen, og formentlig har vind og vejr været årsag til, at den danske eskadre først ankrede ved Gravesend den 16. juli.

Det kongelige besøg i England er beskrevet i en paa tysk trykt bog i Hamborg 1607: »Relatio oder Erzählung Wie der Grossmechtigste Herr Christianus Quartus zu Denmark/etc. König mit einer Floet wohlgerusteter Schiffe den 16. Tag Julij, Anno 1606 om Königreich Engellandt angelanget/etc. (Det kgl. Bibliotek).

En oversættelse af denne bog: BIEN VENU GREATE BRITAINES WELCOME 1606, Relatio 1607, med introduction af Palle Birkelund, blev i 1957 trykt i dansk-engelsk oversættelse i anledning af Hendes Majestæt Dronning Elizabeth II's og H. K. H. Prins Philip, Hertug af Edinburgh's besøg i København i maj s. a., (Det kgl. Bibliotek).

Ifølge denne beretning bestod den danske eskadre af 8 skibe, men dette tal er ikke overensstemmende med de den

2. juni 1606 udsendte bestallinger⁶⁾ hvorefter der foreligger følgende 7 udnævnelser: »Rigsadmiral Peder Munk som Admiral paa Kongens Livskib DE TRE KRONER og Admiral over de andre Skibe, der skulle følge Kongen paa hans Rejse til England. For Mogens Ulfeldt til Selsø, Underadmiral paa ARGO, Kield Baad paa GIDEON, Hans Simmensen paa VICTOR, Henning Valstorp paa RAPHAEL og Mogens Godske paa POENITENS, som var DE TRE KRONER's Pinke og Peder Holst paa MARKATTEN, som tog Vare paa ARGO.«

I ovennævnte trykte skildring af kongens rejse findes følgende beskrivelse af, hvorledes kongen om bord i sit flagskib afventede sin kongelige svogers ankomst:

»Og nu da den engelske konge sejlede frem til den lille by, blev man fra de danske skibe de kongelige chalupper va'r og meldte det straks til kongen. Da blev straks paa admiralsens befaling hele mandskabet sammenkaldt ved stød i piben⁷⁾, som er en lille søvfløjte, som skipperne og de fornemste skibsofficerer plejer at bære om halsen⁸⁾ og paa allerprægtigste maade stod hver mand i sit liberi eller uniform, (det var et stateligt syn) paa sin plads, og der blev blæst i trompeter paa skibs- eller sømanér til venners modtagelse.«

Betegnende for datidens strenge disciplin slutter beretningen om kongens besøg i England saaledes: »Da det laa Kongen paa Sinde, at der ikke skulle opstaa Kiv eller Strid mellem hans Folk og den engelske Nation, har han fremfor alt paalagt dem at holde sig fra Fylderier og Drukenskab. Hans Marshaller holdt et vaagent Øje med Overtrædere, og de, der blev antruffet i Fuldskab, fik deres Tommelfingre snøret sammen med en Kæde, der saa blev naglet til en pæl, hvor de maatte blive staaende, indtil de havde angret deres Synder.«

Ved en ny bestalling for Gotfred Mikkelsen som skriver paa Bremerholm den 22. december 1630 fremkom det, at

⁶⁾ Kancelliets Brevbøger 1606, side 448, (Det kgl. Bibl.)

⁷⁾ Her møder man første gang søvfløjten omtalt som *piben*.

⁸⁾ Fremhævet af forfatteren.

⁴⁾ Engelot, en guldmønt (ca. 5,19 g guld).

⁵⁾ Rosenobel, en guldmønt (ca. 7,76 g guld).

Den gamle baadsmands-pibe lever stadig den dag i dag i alverdens orlogsmariner. Men nu piber den vagthavende signalerne foran et højtaleranlæg, der videresender dem udover hele skibet — gammel tradition og moderne teknik i skont samarbejde.

Paa hosstaaende billede ses det danske kongepar aflægge besøg om bord i den britiske krydser H. M. S. GAMBIA ved Langelinie i foråret 1959. Modtagelsen skete her under udfoldelse af det helt store ceremoniel — her ses alene 4 mand, der ved kongeparrets ankomst »piber ind«.

R e d.

»han skal af Admiralen (paa Holmen) modtage de Sølv-søfløiter og udlevere disse til dem, der plejer at faa dem og igen kræve dem tilbage, naar nogen dør, saaledes som de sædvanlig plejer at udleveres og igen kræves tilbage. Af Bremerholms Materielregnskab fremgaar det, at beholdningen nytaar 1631 var 11 forgyldte søvfløjter og 5 stk. hvide dito⁹⁾.

Det synes at fremgaa heraf, at søfløjten oprindelig har været et kommando- og værdighedstegn, som de paagældende havde ved haanden, naar de skulle avertere en ordre uden først at behøve at hidkalde en trompeter eller trommeslager¹⁰⁾.

Den ringe beholdning paa Bremerholm af hvide søfløjter kunne tyde paa, at underbefalingsmændene i skibene paa det tidspunkt endnu ikke var i besiddelse af den saakaldte baadsmandspibe, men det er kun en gisning.

Som det fremgaa af foranstaaende, kan det efter orlogskaptajn P. Holcks oplysning historisk fastslaas, at søfløjten har været anvendt i den danske orlogsflaade i aar 1565.

Hvornaar *baadsmandspiben* er taget i anvendelse af underofficererne ligger stadig ikke klart. En undersøgelse af en ældre dansk maritim ordbog — ogsaa et par udenlandske — har givet følgende resultat:

1. *Dansk Marine-Ordbog* udarbejdet af C. L. L. Harboe, København, 1839: *Pibe*. En lille Pibe af Sølv eller Messing, hvormed adskillige Signaler gjøres i Krigsskibene, for at formindske Commando-Ordene; den bruges hyppig til at hale efter ved i en ensformig Tone at angive Takten, hvorefter alle hale paa een Gang. Piben bruges endvidere til Opmærksomheds-Signal. Ex. Før der raabes: Alle Mand op! Skaffe overalt! o. s. v. Baads-mændene, Skibmændene, Baadsmandsmatherne og Qvartermestrene ere forsynede med slige Piber.
2. *Allgemeines Wörterbuch der Marine*, udgivet 1794 af Johan Hinrich Röding: I bind I, spalte 357, og bind III, spalte 10, findes betegnelsen *Baadsmandspibe*, og da den danske ordliste maa være udarbejdet med dansk assistance, maa *baadsmandspiben* have været anvendt i den danske flaade tidligere end 1794.
3. *An Universal Dictionary of the Marine* by William Falconer, London 1776: CALL. sifflet, a sort of whistle, or pipe, of silver or brass, used by the boatswain and his mates to summon the sailors to their duty, and direct them in the different employments of the ship.
As the call can be found to various strains, each of them is appropriated to som exercise, such as hoisting, heaving lowering, veering away, be laying, letting-go a tackle etc. The act of winding this instruments is called piping, which is attentively observed by sailors . . .
4. I Aubin's *Dictionnaire de Marine*, trykt i 1702 — den ældste maritime ordbog paa Marinens Bibliotek — findes under *Sifflet* en henvisning til de hollandske søkrigs-artikelbreve af 1. december 1690 § 28.

Marinens Bibliotek rettede en forespørgsel om denne

⁹⁾ Kancelliets Brevbøger 1630, side 320, (Det kgl. Bibl.).

¹⁰⁾ Af *Glossaire Nautique*, A, Jal, Paris 1848, fremgaaar det, at en sifflet (fløjte) var et værdighedstegn (efter et maleri 1547 paa Louvre).

paragrafs ordlyd til Algemeen Rijksarchief i s'Gravenhage, som — efter at have gjort opmærksom paa, at søfløjten ikke omtales i § 28, men i § 29 — meddelte følgende: Den, der i sit kvarter forsover søfløjten, skal første gang straffes efter captajns eller officerens bestemmelse, anden gang have tamp i besætningens overværelse og tredje gang kølhales.

Ordlyden afviger saaledes ikke meget fra de danske skibsartikler medgivet Peder Munk 1568, dog er de hollandske straffe mildere.

(*Tidsskrift for Søvæsen.*)

Vedrørende bestemmelserne for signaler med baadsmandspiben med diagrammer visende anvendelsen af pibens fine stod eller grove triller findes disse i »Marineministeriets Kundgørelse for Søværnet« B. 12 — 1933 af 18. april 1933.

Det 7. nordiske Soldat- og Orlogsstævne i Oslo

Atter samledes de nordiske kammeratforeningers repræsentanter til stævne, denne gang i Oslo den 19—21 juni i et straalende vejr.

Overalt var der glæde og begejstring for arrangementet, for det gode kammeratlige samvær, mange kontakter blev sluttet og gamle venskaber opfrisket.

Nedenfor vil nogle danske deltagere fortælle om deres indtryk af turen:

Beck-Friis, Gentofte, skriver:

Der var røre paa Larsens Plads d. 18/6, da PRINSESSE MARGRETHE, »Det Forenedes« pragtfulde Norgesbaad skulle afgaa til Oslo. Det blev en særlig festlig sejls med de mange mandfolk, der indfandt sig uden for toldlokalet og festligt hilste hinanden med glade udbrud, udvekslede minder om stolte bedrifter og muntre oplevelser; det var kammerater fra Marineforeningen og soldaterforeningerne landet over, der her mødtes for at stævne mod Norges hovedstad, hvor det 7. nordiske kammeratskabs-

De danske stævnedeltagere. Forrest fra v.: Landssekretæren, Fylling; Odense, Formanden, Kyst, Aarhus, og Petersen, Skagen. Bagved ses: Poggensee, København, Rasmussen, Odense, Beck-Friis og Lampe, Gentofte.

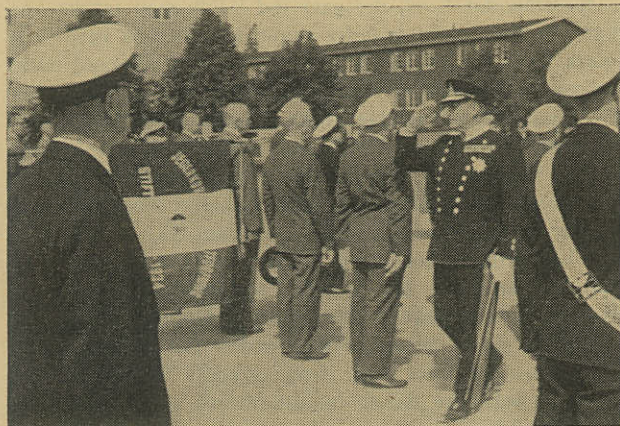
stævne skulle finde sted, og for en frisk kuling fra sydvest stod skibet op gennem sundet med sol og blaa himmel langs den dejlige kyst.

Rundt om i skibet konstaterede man, hvorledes orlogsgaster og landkrabber blev blandet sammen ved bordene,

og hvorledes et straalende kammeratskab blev opbygget imellem disse to kategorier.

Ved de tidligere stævner i Stockholm, Oslo, København og Göteborg havde man truffet mange af disse fornøjelige venner, og her var lejligheden til at uddybe venskabet og drøfte erfaringer inden for foreningsarbejdet, knytte kontakter og skaffe ideer til de kommende sæsoner i Marineforeningens afdelinger.

Middagen spistes samlet og som afslutning paa dagen havde soldaterforeningerne sørget for spegepølsenatmad,

Kong Olav V inspicerer. Yderst tv. ses MF's formand; yderst th. den danske flagbærer, Kyst, Aarhus.

der blev angrebet med stor iver og nidkærhed baade af »gaster« og »soldater«, kun nogle faa var gaaet tidligt til køjs.

Søen havde været lidt haard ud for Færder, nogle af landkrabberne havde efter sigende maattet ofre til Neptun om natten, men næste morgen gik vi til kaj i Oslo, hvor Oslo Orlogsforenings formand, vor gamle gode ven *Bjarne Knutsen* sammen med vor landssekretær *Honnens de Lichtenberg* modtog Marineforeningens repræsentanter, der gik fra borde med formanden, kommandør *G. de Lichtenberg* i spidsen.

Oslo — ja, hvad oplevede vi ikke altsammen her. Programmet laa stramt. Først til Husebylejren, hvor gardens chef, OBL *Schanche*, bød os velkommen, og Soldaterforbundets formand aabnede stævnet. Derpaa gik turen til Ackershus fæstning, hvor der blev afholdt en kort gudstjeneste og aflagt besøg ved den smukke kongelige begravelse under kirken.

Næste oplevelse var den store opmarch gennem Oslo med Kongens garde i spidsen, fulgt af divisionsmusikken og alle de gamle soldater og orlogsgaster med faner, flag og spragledede bannere. Ogsaa de gamle gutter marcherede pænt, tilvinket af byens indbyggere, der samledes i tætte rækker paa fortovene. Medens garden fortsatte mod slottet, brød stævnedeltagerne af for at komme til modtagelse paa det moderne raadhus, hvor Oslo by gav de gamle soldater og gaster en straalende og gæstfri modtagelse.

Som sædvanligt var alle den første aften samlet til vaabenvis samvær. Orlogsgasterne og flyvetropperne mødtes paa indkvarteringsstedet, Sjøkrigsskolen, hvor KA *Andresen* præsiderede ved middagen. Senere fortsattes i messen, hvor den sympatiske flyvergeneral *Motzfeldt* aflagde besøg. Ogsaa Soldatforbundets formand kikkede ind, og det blev højt værdsat, at vor ven *Alf Solheim* den aften naaede rundt og besøgte alle de forskellige samlingssteder.

Lørdagen med inspektion af og parade for Kong *Olav*

var smuk og højtidelig — men varm. Besøget paa Ackersmek. værksted, Norges B. & W., var interessant, og her var gæstfriheden udstrakt til en hyggelig lunch i virksomhedens velfærdsbygning.

Som altid var banketten stævnets store aften, smukt tilrettelagt og med en straalende stemning, nu var man jo rigtigt rystet sammen, baade som nationer og regiments-, vaaben- eller værnsviis, med fællesskabet i højsædet.

— Og saa var der en, der talte om natterne — ja, misforstaa det ikke, det var stemningen mellem de gamle drenge paa gange og i kamre, der ikke maa glemmes. Det var næsten aldrig til at komme til køjs, der var altid nogen, der kom hjem og absolut skulle purre ud og berette om oplevelser o. l. — jo, det var værnepligtsdagene om igen.

Red.

Medlem af hovedbestyrelsen, *Otto Maegaard*, Hørsholm/Rungsted afd., der for første gang deltog i et af de nordiske stævner, skriver:

Det har været en stor oplevelse at deltage i det 7. nordiske soldat- og orlogsstævne i Oslo.

Det altovervældende indtryk for mig har været det straalende kammeratskab, der herskede fra vi gik om bord i M/S PRINSESSE MARGRETHE d. 18/6 og traf vore kammerater fra soldaterforeningerne, til vi gik fra borde i København d. 22/6.

Den velkomst og hjertelighed, vi mødte alle steder i Oslo, var enestaaende, og jeg siger tak for de dejlige minder, som jeg vil tænke tilbage paa med taknemmelighed.

Kyst, Aarhus, slutter med at fortælle om den sidste dag:

— Ja, saa er vi naaet til stævnets sidste dag. For sidste gang mødes til morgenkaffe i messen paa Sjøkrigsskolen i hyggeligt samvær med vore nordiske kammerater, som vi har drøftet fælles foreningsproblemer med og sluttet kontakter med til fortsat gavn for vore foreninger.

Snart staar bussen for døren, vi skal alle paa rundtur i Oslo og omegn, bagagen skal med, for nu er det slut paa Sjøkrigsskolen. En dygtig rejsefører fortæller om Oslo, og vi nød den storslaaede udsigt fra Holmekollen ned over Oslo. Vi saa monumenter, der var rejst til minde om patrioter fra krigens tid, det fik vore tanker til at gaa tilbage. Efter rundturen samledes vi, saa for sidste gang til frokost i den Merkantile Klub, hvor der fra alle sider blev takket for godt stævne. Og saa blev der sagt farvel. Atter er et nordisk stævne forbi, og igen stilles der store forventninger til næste stævne i 1961 i København, men een ting er sikkert, samarbejdet mellem de nordiske Orlogs- og Marineforeninger fortsættes efter de linier, der er skabt i de aar der er gaaet, og dette samarbejde vil gavne, ikke alene vore foreninger, men ogsaa det kammeratskab, de bygger paa.

Tilgang af nye medlemmer i april kv. 1959

Aalborg 5, Aarhus 5, Bornholm 13, Brønderslev 2, Damhusø 3, Esbjerg 1, Fredericia 2, Frederiksberg 1, Frederikshavn 3, Frederiksværk 3, Gentofte 2, Glostrup 3, Helsingør 8, Herning 5, Hobro 1, Holbæk 3, Horsens 5, Kalundborg 10, Kolding 3, Kgs. Lyngby 5, Korsør 1, København 10, Lemvig 1, Marstal 4, Middelfart 1, Nykøbing F. 3, Nykøbing Mors 4, Nykøbing Sj. 4, Næstved 1, Odder 1, Padborg 1, Randers 3, Ribe 1, Ringkøbing 2, Roskilde 4, Skagen 3, Skanderborg 1, Struer 3, Stubbekøbing 2, Sønderborg 2, Varde 1, Vejle 2, ialt 138 nye medlemmer.

Samtidig er udmeldt 190 medlemmer; denne sidste oplysning kan dog kun opfordre til ihærdig medlemsagitation.

Red.

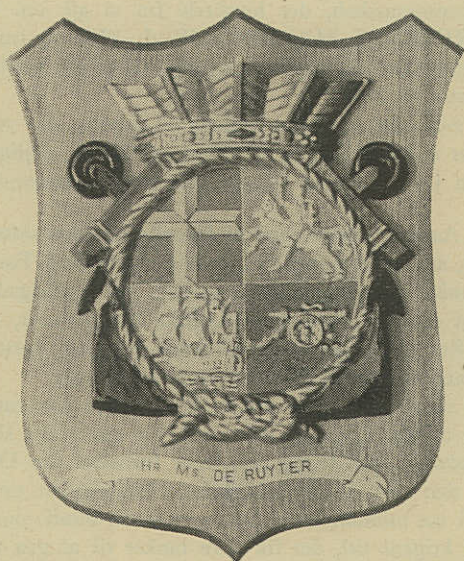
Hollandsk fladebesøg i Aarhus

Skibschefen korresponderende medlem af MF

Trods megen travlhed lykkedes det for Chefen for den hollandske krydser DE RUYTER, kommandør *P. Cool*, der pinsedag forlod Aarhus havn med *Shahen af Persien* ombord, at klare nogle fritimer i det sædvanlige officielle program, som han skulle igennem, og efterkomme en invitation fra Marineforeningens Aarhus-afdeling til at aflægge et besøg i Marinestuen den 17/5.

Der er vist ikke ret mange i Aarhus, der kender Marinestuen, som nu har eksisteret i ti år og det sidste års tid har haft til huse i restaurant »Viking« i Havnegade.

I Marinestuen findes foruden en del billeder af gamle formænd og æresmedlemmer samt af flere kendte skibe, præmier, erhvervet af medlemmerne af skyttelaugene, og vandrepæmier samt en del gaver fra medlemmer og andre.

Det af chefen for den nederlandske krydser DE RUYTER til Marineforeningens Aarhus afd.s marinestue skænkede »Crest« eller vaabenskjold.

At kommandør *Cool* tog imod indbydelsen var i grunden slet ikke saa mærkeligt. Han er fornylig blevet udnævnt til korresponderende medlem af Danmarks Marineforening, der tæller 11.000 medlemmer og har 100 afdelinger overalt i Danmark, selv helt oppe i Grønland. Han fik ved denne lejlighed overrakt baade det emblem, der skal bæres ved officielle lejligheder, og det daglige emblem, den smukke marinenaal. Det skete, da kommandøren i foraaret var i København med sit skib i anledning af mindedagen for slaget i Øresund.

Marineforeningens Aarhus-afdelings bestyrelse tog imod mandag eftermiddag klokken 16 i Marinestuen. Formanden, garmester *Villy Kyst*, næstformanden, bogholder *Villy Rasmussen*, sekretæren, overpolitibetjent *Lassen*, og bestyrelsesmedlem, fuldmægtig *Dalbøge Andersen*, med damer var mødt op. Kommandøren kom med en smuk gave, som man blev meget glad for: en tung træplaquette med haut relief, udført i rødt, blaat og sort samt sølv og guld. Det er en miniature af det vaaben, som ses paa krydseren. Det komponeredes til minde om den hjælp, som den hollandske

søhelt *Michiel Adriaansz. de Ruyter* ydede danskene i kampen mod svenskerne, i hvilken anledning han blev at let af den danske konge, Frederik den 3., i 1659. Det ses tydeligt udtrykt i de fire felter, »Dannebrog« øverst til venstre, en rytter til højre (de Ruyter betyder ogsaa rytter), det gammeldags sejlskib og kanonen. Endvidere overrakte kommandøren det nyeste billede af krydseren.

Selv modtog gæsten to porcelæns askebægre forsynet med kulørte billeder af DANNEBROG og Marineforeningens emblem.

Kommandør *Cool*, der gaar ind i folk med træsko paa, har paa flere andre maader sluttet nær kontakt med Danmark. Han var en kendt hollandsk modstandsmand under krigen og havnede af den grund i Buchenwald, hvor han fik venner blandt mange af de danske politifolk. Ogsaa i koncentrationslejren lykkedes det ham i karantæneafdelingen at fortsætte den underjordiske kamp mod fjenden, og det morede ham kolossalt at narre tyskerne. Hans smittende humør og store sans for humor lod ham ikke i stikken under hele krigen. Som chef for den hollandske marineforvaltning knyttede han i 1955 forbindelse med Jørgen Høyers finmekaniske etablissement i København, og det udviklede sig til gensidige store ordrer for begge lande.

Kommandør *Cool* søgte dengang ogsaa forbindelse med de ham bekendte danske modstandsfolk og politifolk fra Buchenwaldetiden og kom til at synes mere end godt om Danmark. Derfor glædede det ham meget, at han skulle hente *Shahen* netop her.

Aarhus afd.s bestyrelsen havde efter særlig indbydelse været repræsenteret ved et cocktail-party om bord i DE RUYTER pinselørdag.

Marineforeningens Aarhus-afd. overvejer at sende kommandør *Cool* en indbydelse til afdelingens halvtreds års jubilæum i september næste år. Man var meget imponeret af kommandørens lidet formelle og hjertelige holdning under hele den time, besøget varede.

Bets Bonde Jensen.

Kystflaadens mange enheder deltog i den sidste weekend i maj i et saakaldt »Tattoo« i Korsør med det formaal dels at gøre propaganda for forsvarssagen, dels at skaffe penge til opførelse af en Korsørhal. Foruden orlogsgasterne deltog ogsaa styrker fra Hæren og Flyvevaabnet, og det store stævne havde samlet mange interesserede tilskuere.

Ogsaa København havde sit »Tattoo« omkring *Valdemarsdagen* i anledning af »Forsvarets dag« — i dette storlaaede arrangement deltog Marineforeningen med sit flag ved gudstjenesten i domkirken. Der medvirkede ligeledes styrker fra alle tre værn samt hjemmeværnets forskellige frivillige korps. Kystflaadens enheder laa ved Langelinie med besøgstilladelse for alle, og særlig heldige fik lejlighed til at deltage i flaademanøvre i Sundet i den paafølgende uge — stor succes.

Har du tænkt over — at der i

Det maritime Hjemmeværn

ogsaa er plads til *alle* gamle orlogsgaster —

Forenings- Meddelelser

Frederiksberg afd. afholdt genfs. 5/3. Da *Bach-Hofler* paa grund af sygdom maatte frasige sig formandshvervet, paatog afd.s tidligere formand, overværkmester *H. A. Petersen*, sig beredvilligt formandshvervet, hvilket blev hilst med akklamation. Iøvrigt genvalg.

Gilleleje afd.s genfs. 7/3 nyvalgte *Flemming Struch* og *Carsten Hansen* til bestyrelsen. Aftenen sluttede med kammeratligt samvær, hvorunder overlærer *Fabricius*, Gilleleje, viste en række straalende lysbilleder fra en rejse til Skotland og Orkneyøerne.

Søllerød holdt Kongefest 14/3 med forevisning af filmen om Kongefamilien — *Rex-O.s* causeri om de sidste 60 aars Danmarkshistorie og *Chr. Jensens* smukke tale for vor konge. Senere serveredes »kongesnitte«, og dansen gik til »sømandsorglet«.

Søllerød afd. var 5/4 paa en interessant ekskursion til København *Vi besøger maritime steder* — under *Rex-O.s* kyndige ledelse, en straalende og indholdsrig udflugt.

Gentofte afd. afholdt 8/4 ulkeaften med maritimt foredrag i sin marinestue i »Ved Stalden« i Charlottenlund.

Randers afd. sluttede 11/4 sin vintersæson med spisning, og derpaa vistest farvefilmene »Under sydens sol« og »Tre mand i en baad«.

Marineforeningens Skyttelav, København, afholdt 21/4 en velbesøgt foredragsaften, hvor Marineforeningens formand, kommandør *G. de Lichtenberg* holdt foredrag med lysbilleder: »Har Grønland været i krig?«.

Søllerød afd. var 24/4 (St. bededag) atter paa udflugt, et nyt *Rex-O.-*arrangement, denne gang til Nordsjælland med besøg paa Søværnets nye eksercerskole i Auderød og senere besøg i Frederiksværk by med den lokale afd.sformand som fører.

Fredensborg afd. fejrede 30/4 sin 10-aars stiftelsesfest, hvori deltog Marineforeningens Formand og Hovedkasserer med fruer. Grønlandsfilmen »Hvor bjergene sejler« blev vist, og ved festmaaltid udbragte formanden Kongens skaal, og telegrafisk hilsen blev afsendt til slottet. Fuldmægtig *Maegaard*, medl. af HB, bragte hilsen fra naboafd. Hørsholm-Rungsted, ligesom der indløb telegrafiske hilser fra andre afd. i nærheden.

Københavns afd. var 3/5 paa sin aarlige foraarstur til Holmen. Efter kransenedlægning var der omvisning, som afsluttedes med et besøg paa Søværnets Officersskole. Derpaa blev der sejlet til KAS' klubhus i Svanemøllebugten, hvor frokosten indtoges.

Damhussø afd. afsluttede sæsonen ved en sammenkomst med damer; der serveredes stegt aal, og afd. trakterede med kaffe og likør. Der blev overrakt smaa gaver til vært og værtinde samt restaurationspersonalet som tak for den gode og dejlige vintersæson. Der var godt fremmøde, bl. a. ogsaa af medlemmer fra Frederiksberg og andre af MF's afd. Festens overraskelse var en stabelafløbning, daab og overrækkelse af en fyrskibsmodel, et meget fint stykke modelarbejde udført af tre af medlemmerne.

Selve stabelafløbningen foregik under forskellige meget naturtro lydeffekter, og skibets gudmoder, værtinden i vor marinestue, fru *Baden Nielsen*, døbte skibet DAMHUSSØ-REV. Skibet blev derefter sendt ud paa en præsentationssejlad langs bordene; alle beundrede den smukke model,

og jubelen var stor, da det viste sig, at fyrskibets tanke indeholdt solbærrøm. Selve fyrmasten var en fikst camoufleret pumpe, og Marinestuens vært fungerede som pumpemester og sørgede for, at der blev uddelt den tilbørlige ration af solbærrøm til æbleskiverne.

Af fyrskibets medfølgende bilbrev fremgaar, at det er bygget paa skibsværftet Skærbækdæmningen med *Carl Jørgensen* som skibskonstruktør, *Ricard Andersen* stod for maskineriet, og *Ejnar Petersen* for fyrinstallationen. Ej heller savnedes en daabs- og positionsattest fra *Neptun*, have-nes konge, og alt var omhyggeligt gennemført, og de tre kammerater blev stærkt lyldet for det smukke fyrskib, som de skænkede til Damhussø afd. som udtryk for deres interesse for Marineforeningen. — Afd.s tidligere formand, der var mødt igen efter en lang sygdom, blev saa begejstret for det nyhervervede fyrskib, at han sammen med sin søn, der ogsaa er medlem af afd., skænkede en 80 cm lang grønlandsk kajak, udført som haandarbejde af en grønlander. Tid efter anden faar afd. saaledes samlet mange smukke og interessante genstande til sin marinestue.

Godthaab afd., som mistede tre af sine kammerater ved m/s HANS HEDTOFT's forlis, aflyste sin planlagte kammeratskabsaften; man vil nu lade fremstille en mindeplade for HANS HEDTOFT til ophængning i marinestuen.

Afd. har haft besøg af orlogsgaster fra marinestation *Grønvedal*, der i marinestuen fik forevist Grønlandsfilmen »Hvor Bjergene sejler«. Ogsaa den nye chef for Grønlands kommandoen, kontreadmiral *Axel Schmidt*, har aflagt besøg i marinestuen.

Kongens Lyngby afholdt kammeratlig sammenkomst 5/5, hvor flere af kammeraterne bidrog til underholdningen.

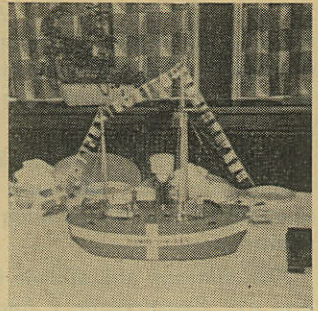
Hadsund afd. afholdt sin aarlige genfs. 9/5 i marinestuen. Den fung. formand mindedes i aarsberetningen den afdøde formand, maskinmester *Pfefferkorn*, og lrsagf. *Salomonsen*. Genvalg. *Chr. Gudmann* valgtes derpaa til formand, og efter en skafning sammen med damerne sluttede aftenen med dans.

Morsø afd. har tidligere haft god tilslutning til sin aarlige sommerudflugt, men i de senere aar har deltagelsen ikke været saa stor som ønskeligt. I den anledning har afd. udsendt et spørgeskema til medlemmerne, saaledes at bestyrelsen gennem besvarelsene af de opstillede spørgsmaal kunne danne sig et indtryk af medlemmernes ønsker og derved søge at gøre udflugten tilfredsstillende for saa mange som muligt. — Man venter spændt paa, om dette arrangement har virket i den ønskede retning.

Glostrup/Taastrup afd. afholdt 14/5 et velbesøgt medlemsmøde i kahytten, hvor *U. Sejshede* viste lysbilleder og fortalte om sin bestigning af Mt. Blanc.

Gentofte afd. fejrede sin 14-aars stiftelsesdag med udflugt til Sverige. Der blev sejlet til Malmö, hvorfra der kortes i busser til Lund, hvor Domkirken blev beset. Derfra gik turen videre til forskellige interessante steder og fra Malmö atter ad søvejen til København.

Godthaab afd. indviede 23/5 sin marinestue, der er indrettet i den ene halvdel af den gamle orlogshjems-barak. Marinestuen skal samtidig være en slags soldaterhjem for nuværende orlogsgaster. Da mange tidligere orlogsgaster i Grønlandskommandoet tager tilbage til Grønland som haandværkere og lignende, vil lokalene blive samlingssted

for over 100 medlemmer. — Adskillige personer og institutioner i det sydlige Danmark har modtaget spøgefulde invitationer til at møde til marinestuens indvielse i Godthaab 23/5 kl. 16, men det var vist kun et faatal, der kunne give møde.

Frederiksberg afd. sluttede 26/5 sin vintersæson med den traditionelle fest i »de smaa haver« i Pileallé, hvor der samtidig holdtes pakkeauktion til fordel for denne gode og muntre aften.

Frederiksværk afd. aflagde Grundlovsdag besøg i Søværnets nye Eksercerskole i Auderød. I turen deltog ogsaa medlemmer fra flere naboafdelinger, ligesom Marineforeningens formand og medlem af HB, fuldm. *Maegaard* var blandt gæsterne. Den medbragte mad blev fortæret i fritidshjemmets kaffestue efter en grundig rundgang i det store etablissement. Dagen sluttede med dans paa hotel Frederiksværk.

Helsingør afd. deltog sammen med andre nordsjællandske afd. i turen til Eksercerskolen i Auderød den 5/6. Den 7/6 afholdt afd. sin Fregatskydning under stor tilslutning, og der blev skudt flittigt hele formiddagen und det resultat, at lokomotivfører *Juul-Christensen* blev fregatkaptajn ved *Henning Holms* skud i krudtkammeret. Ogsaa pileskydningen samlede interesse, og dagen sluttede med fælles kaffebord, hvorunder præmierne — mange og vægtige — blev uddelt.

Viborg afd. udsendte en spøgefuld mødebefaling til fregatskydning den 30/5 i Undallslund, man fæstnede sig blandt de mange strenge bestemmelser især ved, at forbiere ikke ville blive taalt — nuvel, det blev en fornøjelig og munter sammenkomst for de gamle orlogsgaster.

Skydningen fik det bedste forløb under god tilslutning og i den rette kammeratlige aand. Vaskeriejer *Soren Jensen* blev fregatkaptajn. Der blev blandt deltagerne indsamlet 25 kr. til fregatten JYLLANDS bevarelse.

Roskilde afd. havde sammen med sin kegleklub arrangeret en skovtur til Haraldsted sø, hvor der afholdtes kegleturnering, skafning af medbragte madkurve og dans.

Holbæk indbød til Fregatskydning 21/6 med fine gevinster i vægtigt sølv — for damerne var der arrangeret skive-skydning og pilekast. Dagen sluttede med præmieuddeling og dans i Strandparkens restaurant. I denne fregatskydning kunne ikke-medlemmer af Marineforeningen ogsaa deltage, dog ikke i nedskydning af skroget; dette skal nedskydes af medlem til medlem.

Aalborg afd. samledes 23/6 til midsommerfest i Skovkroen med revy, dans og baalfest — dagsbefalingen lød paa stor tilslutning og højt humør.

Godthaab afd. afholdt Sct. Hansaften fest med baal, pølser og øl. Den 28/6 var afd. paa udflugt til Godthaabsfjorden med TEISTEN og SKARVEN — frokost i det grønne.

Randers afd. havde god tilslutning til sin skovtur til Kaløvig, Knebel og Helgenæs, hvor Ellemandsbjergtet blev besteget. Paa Skovpavillonen i Ebeltoft, hvor aftensmadsen blev spist, var der appelsinvæddeløb, tovtrækning og dans med forskellige præmier. Ogsaa fra Ebeltoft afd. var der god tilslutning til skovturen.

Gilleleje afd. har mistet to gode kammerater, 10/1 afgik stationsmester *Chr. Müller* og 2/4 fhv. muremester *Kristian Bak* ved døden. Begge havde været medlem i over 25 aar og omfattede Marineforeningens arbejde med stor interesse.

Vordingborg afd.s medlem, togfører *Frederiksen*, blev 11/4 begravet fra Kalvehave kirke, hvor afd.s flag paraderede ved kisten, ligesom formanden bragte en sidste hilsen ved graven.

Stevns afd.s gode kammerat, fhv. fisker *Alfred Christensen*, Rødvig, afgik ved døden den 6. april. Begravelsen fandt sted fra Lilleheddinge kirke, hvor afd. stod æresvagt og paraderede med flaget.

Esbjerg afd.s medlem, fiskeskipper *Ole Ronn Jensen*, er efter længere tids sygdom afgaaet ved døden og blev begravet den 25. april. Marineforeningen stod fanevagt ved kisten og viste derved vort afdøde medlem en sidste ære.

Aarhus afd.s medlem siden 1922, fabrikant *N. Bunde-Pedersen*, er afgaaet ved døden 12/5.

Den 16/5 afgik sandmand og fhv. opsynsmand ved Redningsstation *Gudhjem*, *Alexander Tranberg*, ved døden, 78 aar gammel. Begravelsen skete under meget stor deltagelse: redningsmandskabet havde baaret kisten til kapellet, og herfra og til graven bar først marineforeningskammerater og sidst sandemænd deres gamle leder, kammerat og kollega.

Randers afd.s medlem, kedelpasser *L. C. Christensen* døde den 30/5.

Lemvig afd.s gode kammerat, købmand *Adolf Mose Jepsen*, afgik ved døden 6/6.

Struer afd. mistede ved fabrikant *Laur. Laursens* død et af sine gode medlemmer. *Laursen* var medstifter af afd. og kasserer gennem de første 12 aar, en god kammerat, hvis minde længe vil blive bevaret mellem kammeraterne. Begravelsen fandt sted den 29/6.

HEMPEL'S skibsfarver er søstærke...

Randers afd.s medlem, tømrer *Bernhardt Vandbæk* afgik ved døden den 1/7.

Aarhus afd.s mangeårige bestyrelsesmedlem og æresmedlem, tobakshdl. *August Gurvad*, afgik ved døden 5/7.

ÆRET VÆRE DERES MINDE

Marineforeningen gratulerer

18/4 *Randers afd.s* medlem, maskinarbejder *Johs. Jensen*, 40 aars jubilæum paa vognfabrikken Scandia.

Skælskør's stadig aktive havnefoged, *Valdemar Nielsen*, fyldte 1/6 80 aar. Den gamle søulk har været bestyrelsesmedlem i MF's *Skælskør* afd. i en aarrække og er en sikker og skattet gæst ved alle sammenkomsterne. Den populære »Valde« var genstand for megen opmærksomhed paa festdagen, ikke mindst fra de gamle orlogsgasters side;

de havde alle meget at sige den gode kammerat tak for.

Grube.

24/6 *Kongens Lyngby*: *Emil Topp*, Virum, 65 aar.

24/6 *Aarhus*: Købmand *Robert Windfeld Nielsen* 50 aar.

9/7 *Kongens Lyngby*: *Peter Laugesen*, Lyngby, 60 aar.

18/7 *Kongens Lyngby*: *Bernhard Larsen*, Lyngby, 70 aar.

20/7 *Kongens Lyngby*: *Julius Bryder*, Hillerød, 70 aar.

3/8 *Fano*: Trossfører *Louis Harder Mikkelsen* 65 aar.

4/8 *Kongens Lyngby*: *Osvald Riegelsten*, Lyngby, 50 aar.

10/8 *Næstved*: Varmemester *Børge Larsen*, afd.s næstformand, der som mangeårigt bestyrelsesmedlem har gjort en stor indsats bl. a. for vedligeholdelse af afd.s mange smukke ejendele, 50 aar.

15/8 *Kongens Lyngby*: *Vilhelm Bahnsen*, Taarbæk, 60 aar.

20/8 *Holbæk*: Grosserer *Marius Jensen* 70 aar.

30/8 *Kongens Lyngby*: *B. H. Winding* 50 aar.

5/9 *Kongens Lyngby*: *Th. Haasum* 75 aar.

25/9 *Glostrup/Taastrup*: Værkmester *Edv. Johs. Jensen*, Vridsløselille, Glostrup, 50 aar.

7/10 *Glostrup/Taastrup*: Slagtermester *A. Frost*, Glostrup, 65 aar.

9/10 *Holbæk*: Medlem af MF's Hovedbestyrelsen, formd. for *Holbæk* afdeling, skibsbygmester *Anton Nielsen* 70 aar.

25/10 *Holbæk*: Tømrermester *Valdemar Rasmussen* 75 aar.

29/6 fyldte Foreningen FLOTTANS MÅNs mangeårige generalsekretær, kommandörkapten *Harald Schulze*, Stockholm, 70 aar. Kommandörkaptenen, der i mange aar har været en betydningsfuld kraft indenfor vor broderorganisation og ofte har været gæst her i Danmarks Marineforening, afsluttede med forrige aars udgang sit aktive arbejde for FLOTTANS MÅN. Til festdagen sendte Marineforeningen sin plaquette med de hjerteligste lykønskninger.

30/6 Gang paa gang spørges der ved jubilæumstævner og andre sammenkomster af gl. orlogsgaster til en meget afholdt skikkelse fra ungdomsdagene under splitflaget — her tænkes paa kanonér — overartillerimester — materielmester *Einar Flye*, en straalende repræsentant paa den gamle hæderkronede underofficerstype — i dag en sagnagtig skikkelse i alle gl. orlogsgasters erindring. — Materielmester *Flye* fyldte 30/6 85 aar — det kniber med helbredet, men humøret er stadig det samme. Marineforeningen sendte den gamle Holmens mand en telegrafisk hilsen paa festdagen.

Marineforeningens Kalender

13/8 *Helsingør* afd.: Udflugt til LAPPEGRUNDS fyrskip med madkude og godt humør.

15/8 *Glostrup/Taastrup* afd.: Skovtur.

22/8 *Aarhus* afd.: Udflugt til Mariager med besøg paa cementfabrikken Dania.

3/9 *Glostrup/Taastrup* afd.: Medlemsaften. MF's landssekretær *G. Honnens de Lichtenberg* fortæller om Tordenskiolds mindesten m. m. med lysbilleder og tonebaandsgengivelser.

6/9 *Helsingør* afd.: Fiskekonkurrence, afgang fra Statshavnen kl. 0800.

2/10 *Glostrup/Taastrup* afd.: Bancospil kl. 1930 paa Jernbanehotellet.

3/10 *Randers* afd.: Indvielse af den nye Marinestue i forbindelse med afdelingens 40 aars jubilæum.

17/10 *Glostrup/Taastrup* afd.: Fødselsdagsfest.

Roskilde afd. afholder medlemsmøde den første onsdag i hver maaned i marinekahytten paa Hotel »Prinsen«. I sommermaanederne mødes i hotellets have kl. 1900 til et spil kegler.

14/11 afholder *Randers* afd. »Damernes pakkefest« i den nye marinestue.

AALBORG

BERG KNUDSEN's

SLAGTERFORRETNING

SKIBSPROVIANTERING

Korsgade 28 — Telefon 2592 — Aalborg

Aalborg Sømandshjem

Hyggelige restaurationslokaler og god mad

Teglgaardshaven . Tlf. 1986

Nymonterede værelser med rindende vand

AARHUS

Aarhus „Artol“ Renseri

Telf. 3 00 30

VILLY KYST GLARMESTER

TELEFON 6 96 96

Tordenskjoldsgade 3 — Aarhus

Aargang 8968/1928

AARHUS MASKINFABRIK

Telf. 3 67 44

Kraner — gravemaskiner og transportanlæg

— og det kan landmanden li'

A/S AARHUS FLYDEDOK

og MASKINKOMPAGNI

Tlf. 3 40 00

BORNHOLM**Skibsproviertering**

John Hintzes enke - Rønne

Alfred Th. HaagensenJUVELER, GULDSMED & GRAVØR
St. Torv 8 - Telf. 270

Simon Madsen

RØNNE

ESBJERG**Claus Sørensen**

Esbjerg

H. J. Christensen & SønVAADBINDERI OG TOVTRØRERI
ESBJERG**Esbjerg Skibshandel**

v/ Harald Nielsen

Ny Havn

Tlf. 2198

»Hotel Spangsbjerg«Mødested for marineforeningens
medlemmer

ESBJERG

Tlf. 1753 - 1754 - 1755

Jensen & Lauridsen

Skibsbyggeri

ESBJERG

TLF. 2053

FREDERIKSHAVN**ELECTRA ¹/_s**

Elektroinstallatørfirma

Danmarksgade 38 Frederikshavn Tlf. 239

Johan Damsgaard

Kolonial & skibshandel

Tlf. 63

Frederikshavn

P. CONRADSEN

Teknisk maskinforretning

SKIBSARTIKLER — OLIE

TLF. 900

Einer Sørensen

STEVEDORE

Havnegade 11 - Telf. 932 - Frederikshavn

FYN

AKTIESELSKABET

SVENDBORG**SKIBSVÆRFT****Carl Antonsen**

Guld- og sølvmed

N. Due-Petersen**& Kryger INGENIØRER**

Telf. 118 (3 ledn.)

Svendborg

HERNING**1. KL. KØD & FJERKRA**
N. DÜRR HANSEN TLF. 1487
*på torvet tirsdag og lørdag***HIRTSHALS**

Sig det med blomster

»VIOLA« Telf. 74

Carlsen & Aaens Vaadbinderi

Hirtshals — Tlf. 180

VAAD - TRAWL OG TOVÆRK

Hurtig reparation

Levorsen & Jørgensen

Lys-kraft-skibsinstallation-ekkolod

Betjening dag og nat — Tlf. Hirtshals 11

Marine! Aflæg et besøg paa

SØMANDSHJEMMET

A. SAMUEL

TLF. HIRTSHALS 37

HORSENS**Horsens Sølv****KOLDING****Kolding Rugbrødsfabrik**

P. B. KLAABORG

Telf. 58 - 569

NYKØBING F.**Nykøbing F. Bryghus**

Lager og pilsner

NYKØBING M.**MORSØ STØBEGODS**

Nykøbing Mors

AKTIESELSKABET

N. A. CHRISTENSEN & CO.

Kongelig hofleverandør

RANDERS

AKTIESELSKABET

Bryggeriet „Thor“

RANDERS

Chas. MortensenSEJL, PRESENNING, FLAG OG
TELTFABRIK

Randers

Telf. 529

ROSKILDEUnder Deres besøg i Roskilde bør De ikke und-
lade et besøg i den interessante marinestue**Hotel Prinsen**

Algade 13, Roskilde, tlf. 10 - 811

SILKEBORG

Gamle marinere mødes i marinestuen

AKTIESELSKABET

DEN FOLKELIGE FORSAMLINGSBYGN.

Vestergade 26

Tlf. Silkeborg 68

SKAGEN**Oscar Skougaard**

Aut. installatør

Tlf 41345

Skibradio, sendere og pejleanlæg

Sejl, flag og presenninger

Sejlmager Alex Jørgensen

Skagen

Tlf. 41423

SKIVE

Harald Espersen Frederiksgade 5

Statsaut. installatør — Ing. M. I. K.

Radio-apparater Elektriske anlæg

THYBORØN**Thyborøn Fiskeauktion**

v/ Albert Steen - Telf. 57

VEJLE

A/s Vejle Mælkekompagni

Vedelsgade 85 - Tlf. 335 - 336

Udgivet af »Marineforeningen«. — Redigeret af G. Honnens de Lichtenberg.
Marineforeningens hovedkontor, Havnegade 55, København K., kontortid daglig
kl. 13—16, lørdag undtagen. Telf. Palæ 2866. Postkonto nr. 1608.

Annonceekspedition: Amaliegade 22, Kbhvn. K., Central 611, Postkonto 3253.

Holbæk Amts Bogtrykkeri, Holbæk.

MEDLEM AF
FORENINGEN AF DANSKE
UGEBLADE, FAGBLADE OG TIDSSKRIFTER